

מסורת הש"ס

א) [נסרות יט: יצמת קט:]. ב) [עי' חוס' לקמן כו. ד"ה מנין]. ג) פסחים פד: [תוספתא פסחים פ"ו ה"ו]. ד) [נרכות סא.]. ה) קדושין מ. ונחיש ע: מגילה כא. ע"ז כט:]. ו) [יצמות קיא:]. ז) [לקמן סב.]. ח) [שמות יו.]. ט) [קדושין פ. יצמות קט: גדה יח:]. י) [גרי' מהר"מ דמשמע דנשעת שריפה ועריפה תהיה כו' ותומק מיכת ולאחר, ס] [לקמן מב.].

גליון הש"ס

גנב' ולא נתחיה לנתחים. ע"ל דף כו ע"א חוס' ד"ה מנין:.

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תר"ה אח"כ מפרה אדומה וכו' ואם תמנא' לומר טרפה. ג"כ עיין בעינוגא דליתמא לנשר"א אלפנמלרי כספר סדר אליה רבא חוטמ' ד"ח ע"ד מ"ש מזה:

ענין רש"י

פרטריי. לסדוק.

הנק"ש [הנק"א]. ירכיים.

מוסף רש"י

בגון ט' חנויות. דמנא ונמנא' נק' אחר הרוב, דכיון דמניות לפטני הן ואלו ראויין שזיון מוכרות כשר שחוטא [יבמות קט: ובעי"ז בכורות יס:]. וסנהדרין. י"ב מוכין וי"א מחייבין דק"יל דחל, דהוא"ל ורוב מוכין וקמן יעטו [יבמות שם ובעי"ז בכורות שם]. שהבכיות יועצות. אמ הלכ עשה קן, ותנין שהכליות יועצות שאלמר [מהללס עז] אבדק' אמר ה' אשר יעניי אף ליתם יסרתי כליותי [ברכות סא:].

רבינו גרשום

אדהכי וכוהן הלך לביתו עמדו לשם דרא דגבוי והם ראו דלא בצר כלל ומשום דכרי צריך להסגיר ועדיין א' אני דלא אוקרי מילתא אחזקה: בגון תשע חנויות וסנהדרין לא קא מיכטיא לי. תשע חנויות כיצד כולן מוכרות כשר שחוטא ואחת מוכרת כשר בכלה ומצא אדם אחזקה של כשר בארץ אמרינן דכל דפרשי מרובה פרשי וכשרה. סנהדרין כיצד אי שלשים ורשה לזכות שלשים הו' לחובה אחרי רבים להטות. אלא כי קא מיכטיא בגון קטן וקטנה כלומר דאמרינן קטן וקטנה לא חולצין ולא מיבמין קטן שמא ימצא סריס חמה ומאי סריס חמה שאירע לו מחמת חולי כלומר שנפלו לו בני מעים שלו בבצים וזו גריב' ומאי קטנה שמא תמצא אלוניות שאין לה דדין ואינה ראויה לילד ואינה ראויה ליכנס ומיליבוס אינה ראויה לחליצה גמי אינה ראויה והשתא קא מיבמין אי לא מי אזלינן בתר רובה ורובה אין נמצאין לא סריס חמה ולא אלוניות אי לא מי אזלינן בתר רובה דאינו ניקב קרום של מוח: ממאי דלמא דפלי ליה ובדיק ליה. כלומר בקעו לצד אחד אבל היכא דלייף שמחובר היה עדיין מתחת דלא ניתח אותה כולה לנתחים לית לן בה ולא מצית מהכא למילף דדיל בתר רובה: דמנא גומרתא עליה וקלי ליה. כלומר על העצם של ראש מניח גחלת ושרוף העצם כנגד קרום של מוח ורואה אם ניקב קרום של מוח ואם לאו ועכשיו אין בו משום שבירת עצם. ועדיין לא מצית למילף מהכא דדיל בתר רובה: וכי תימא דמתתי ופסיק ליה כלומר דפסיק ליה במקום חוט השדרה למטה מן העצה כלפי הראש. לעומת העצה אמר רחמנא וכו': אבל היכא דלייף כלומר שמחוברת ^א לעצרכה תמימה מצד אחד לית לן בה: אחיא מעגלה ערופה

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

בגון דקיימי דרא דגברי. האחד עומד במפתן ורואה ומגיד לזה וזה לזה עד הכהן דלל כזיר: **מנא הא מילתא**. אידי דליירי במנא הא מילתא דחוקה נקט גמי הא: **מגנן**. בתמיה: **פשע חנויות**. כולן מוכרות כשר שחוטא ואחת מוכרת כשר נבלה ונמנא כשר צארץ

בגון דקיימי דרא דגברי ואמרי ^א כדקאי קאי **מנא** הא מילתא דאמור רבנן זיל בתר רובא מגלן דכתיב ^י אחרי רבים להטות ^ס ^ברובא דאיתא קמן בגון ט' חנויות וסנהדרין לא קא מיבעיא לן כי קא מיבעיא לן רובא דליתיה קמן בגון קטן וקטנה מגלן א"ר אלעזר (סימן זמן שבח מכנש) אחיא מרישא של עולה דאמור קרא ^ב ונתח אותה לנתחיה אותה לנתחיה ^{אא} ולא נתחיה לנתחים וניחוש שמא ניקב קרום של מוח אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא ממאי דילמא דפלי ליה ובדק ליה ואי משום אותה לנתחיה ולא נתחיה לנתחים ה"מ היכא דחתך ליה לגמרי אבל היכא דלייף לית לן בה מר בריה דרבינא אמר אחיא משבירת עצם בפסח דאמור רחמנא ^ב ועצם לא תשכרו בו וניחוש שמא ניקב קרום של מוח אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא ממאי דלמא דמנח גומרתא עליה וקלי ליה ובדיק ליה דתניא ^א ^ב המחתך בגידים והשרוף בעצמות ^ב אין בו משום שבירת עצם ר"נ בר יצחק אמר אחיא מאליה דאמור רחמנא ^א חלבו האליה וליחוש שמא נפסקה חוט השדרה אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא וכי תימא דמתתאי פסיק לה ^א לעומת העצה אמר רחמנא ^ב במקום שהכליות יועצות ממאי דלמא דפתח לה ובדיק לה ואי משום תמימה הני מילי היכא דחתכה לגמרי אבל היכא דלייף לית לן בה רב ששת בריה דרב אידי אמר אחיא מעגלה ערופה דאמור רחמנא ^א הערופה כשהיא שלמה תיהוי וליחוש דלמא טרפה היא אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא וכי תימא מאי נפקא מינה הא ^א אמרי דבי רבי ינאי יכפרה כתיב בה כקדשים רבה בר רב שילא אמר אחיא מפרה אדומה דאמור רחמנא ^א ושחט ושרף מה שחיטתה כשהיא שלמה אף שריפתה כשהיא שלמה וליחוש דילמא טרפה היא אלא לאו משום דאמרינן זיל בתר רובא וכי תימא מאי נפקא מינה חטאת קרייה רחמנא רב אחא בר יעקב אמר אחיא משעיר המשתלח דרחמנא אמר ^א ולקח את שני השעירים ישיהו שניהם שוים וליחוש דילמא

הפרשות הוא. בצרכות (דף סא.) אמרינן לב מצין כליות יועצות: **היכא דלייף**. שמחובר מצדו לצד הגב ואינו פותח לצד הגב אלא לצד החלל מצדו את השדרה כולה לארכה: **שלמה פהו**. אפילו לאחר עריפה עולמות אלאמא לא מנינו למיתבר גרמי ולמיצדק אי טרפה היא דנימי אחריתי: **מאי נפקא מינה**. אי טרפה היא הא לאו קרבן הוא ומהערופה ^א לא נפקא אלא שתהא לעולם כעין עריפה שלא יתחנה לאברין אבל טרפות מחיים לא שמעינן מינה: **האמר יזר'** ינאי. בקדושין (דף עז.) לענין לאסור בהנאה: **כפרה כסיב בה קדשים**. כפר לעמך ישראל (דברים כא) מה קדשים אסורין בהנאה אף היא אסורה בהנאה וה"נ לענין טרפה מהתם תיפוק: **כשהיא שלמה**. שלא יתחנה: **חטאם קרייה רחמנא**. (במדבר יט) למי גדה חטאת היא: ודילמא

מוצח היא ומיהו על כרחין אי אפשר לפרשה כן דככל דוכמא אמרינן שאני פרה דקדשי דקח היצא א"כ הוא אחי כר"ש וגרסא לפרש דהכי פריך אלא מעמה תפסל ציונא דופן ופריך לכולהו טעמי צין נפרש דטעמא דרביעה משום דקדשי מוצח היא צין נפרש משום דחטאת קרייה רחמנא דמסתמא ר"ש לא פליג ארצותיו רצי אליעזר ורבי יהושע ומשני שאני פרה הואיל ומוס פוסל בה ולא גרסינן אלא ובספרים לא היה כתוב אלא שבקוטרם הגיה וכתב ה"ג אלא וטעמא דחטאת קרייה רחמנא לעולם קאי לרצנן דפסלי ציונא דופן ואם תאמר לרבי שמעון דלית

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

יא.

דקיימי דרא דגברי. בלא זה היה יכול לומר כגון שהיה אדם אחד עומד לשם צשעת הסגר וראה שלא חסר אלא רוצה לפרש בזהו ענין שאף הכהן עצמו היה יכול לדע: **מנא הא מילתא דאמור רבנן זיל בתר רובא**. וא"ת כיון ז'דאמרינן זיל בתר חוקה כ"ש בתר רוצא דרוצא וחוקה רוצא עדיף ^ט וי"ל דלרב אחא בר יעקב צעי דלא קיס ליה חוקה מקרא ולמאי דמפרש רבינו חייס דהא דרוצא עדיף מחוקה לא יז'מסבדן אלא ילפינן מפרה אדומה דאזלינן בתר רוצא אע"ג דאיכא חוקה כנגד הרוב דאוקי גברא שמוין עליו בחוקת טמא אחי ספיר הכא: **אב"ר דרבא דלייף דית לן בה**. מקשין אמאי לא יליף מכל קרבנות דדחו שבת ולא חיישינן שמא ימנא קרבן טרפה ונמנא שחלל שבת וי"ל דאין יכול להוכיח משם דאיכא לתימר דמספק גמי אמר רחמנא דלדחי שבת מנזות קרבן כמו שצפיקות נפש אמרינן בספ"ק דכתובות (דף עז.) דלא הלכו צו אחר הרוב: **ד'מנח גומרתא ב'**. ואפילו חל ערב פסח להיות בשבת מלאכה שאי אפשר לעשות מע"ש דומה לת השבת: **אחיא מעגלה ערופה**. מימה דלא דמי גבי פרה ועגלה כיון דלייף לית לן בה וי"ל ^א דמשמע דנשעת שריפה ולאחר עריפה תהיה שלימה כמו צשעת שחטיה ועריפה:

הערופה כשהיא שלמה. לקמן בפרקין (כד.) דרשינן

גמי מהערופה זאת צעריפה ואין אחרת צעריפה ובסוף פרק כל הנשר (לקמן קיז:) גבי דבר שנעשה מנזותו יס'אמר תרי מייעוטי כתיבי ושמו הערופה וי"ל דמהערופה משמע שפיר ההוא מייעוטא דחזת צעריפה ומדממן העגלה להערופה דרשינן העגלה שלמה: **אחיא מפרה אדומה**. וא"ת כיון דפרה בת שמי שנים א"כ דילמא היינו משום דאוקמינה לחוקה שאינה טרפה למ"ד ^א טרפה אינה חיה ומיהו כאן י"ל דאיכא חוקה אחרת כנגדה דהעמד טמא על חוקמו אבל לקמן דליף מעדים וזוממים קשה וי"ל דכל חוקה שלא תצדרה ולא נודעה אפילו שעה אחת לא אזלינן בתרה יוש ללמוד מתוך כך הלכה למעשה דאם עשה גבינות ממנה בהמות ואח"כ נשחטה האחת ונמצאת טרפה שכולם אסורות דאין לי להעמיד פרה אחוקמה ולומר השמא הוא דנטרפה מיהו צטרפה מחמת

שהריאה היא סרוכה דאם היינו צקיזין לצדוק אפשר שהיה לה היתר אין לאסור דהוא ליה ספק ספקא ספק אינה טרפה ^א ואם תמנא לומר טרפה אימא דאחר כך נטרפה: **חטאת קרייה רחמנא**. תימה דלא קאי האי טעמא צריש אין מעמידין (ע"ז ג.): דדייק התם גבי פלוגתא דרבי אליעזר ור' יהושע עד כאן לא פליגי אלא צחששא אבל היכא דודאי רצעה פסולה ש"מ דפרה קדשי מוצח היא ומשני דשאני פרה דקרייה רחמנא חטאת אלא מעמה תפסל ציונא דופן אלמה תניא הקדישה ליוזא דופן פסולה ור"ש מכשיר פירוש ואי איתא להאיא דרשה דחטאת מסתמא אקרא לא הוה פליג ר"ש ומסיק אלא שאני פרה הואיל ומוס פוסל בה דבר ערוה ועודתם כוכבים פוסלין בה לכל פסולה דביציעה וציונא דופן כשרה ורבנן דפסלי ציונא דופן משום דסברי דקדשי מוצח היא ומיהו על כרחין אי אפשר לפרשה כן דככל דוכמא אמרינן שאני פרה דרביעה משום דקדשי מוצח היא צין נפרש משום דחטאת קרייה רחמנא דמסתמא ר"ש לא פליג ארצותיו רצי אליעזר ורבי יהושע ורבי יהושע ומשני שאני פרה הואיל ומוס פוסל בה ולא גרסינן אלא ובספרים לא היה כתוב אלא שבקוטרם הגיה וכתב ה"ג אלא וטעמא דחטאת קרייה רחמנא לעולם קאי לרצנן דפסלי ציונא דופן ואם תאמר לרבי שמעון דלית

לית

**עין משפט
נר מצוה**

עה א מיי פ"ו מהלכות מעשה קרבנות הלכה יט:

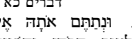
עו ב מיי פ"י מהלכות ק"פ הלכה ה: **ע**ז ג מיי פ"א מהלכות מעשה קרבנות הלכה יח:

עח ד מיי פ"י מהלכות רוחא הלכה ג: **ע**ט ה מיי פ"ה מהלכות עבודת יוה"כ הלכה יד:

תורה אור השלם

1. לא תהיה אחרי רבים לקרע ולא תענה על רב לטות אחרי רבים להטות:
שמות כג ב
2. והפשיט את העלה ונתת אתה לנחתיקה:
ויקרא א ו
3. בבית אחד יאכל לא חוציא מן הבית מן הבשר חוצה ועצם לא תשרור בו:
שמות יב מו
4. והקריב מנזבן השלמים אשרה לך ללבן האליה תמימה לקמת העצה יסדנה זאת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב:
ויקרא ט ג
5. וכל זקני העיר ההוא הקריבים אל הקהל קדצו את ידיהם על העגלה והערוה בגויל:
דברים כא ו
6. ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אותה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפני:
במדבר ט ג
7. ולקח את שני הקדשים והקעיד אתם לפני יי פתח אהל מועד:
ויקרא טז ז

שיטה מקובצת

א) בגון דקיימי דרא דגברי ואמרי לא בצר כדקאי קאי: ב) אחרי רבים להטות רובא. ג"כ עי' חוס' בכורות דף יט ע"ב: ד) וקלי ליה ובדיק ליה דתניא אבל השרוף בעצמות והמתחך בגידים אין בו: ^א דפלי ליה מבקעו וחוצהו ולא יבדיל: פלי פנוריו בלע"ז: ^א לייף מחובר תרגום וחברת ותלפיף ונ"ב בקצת ס"י רשאי לבקעה ולחלוקה ואפילו לבורקה הס"ד: ^א לא מתקרי חוט השדרה להטריף בו שבכר כלה כחו שכבר הבתמה נסמן גבה על יריכה ולא על חללה: ^א הא לאו קרבן הוא ומהערופה גמי לא נפקא לן אלא שתהא לפולס: ^א האמר דבי ר' ינאי בקדושין וכו' ג"ב ג"א בקצת ס"י האמר דבי ר' ינאי ילפי' מקדשים ליאסר בהנאה: ^א וא"ת כיון שלמדנו דאזלינן בתר רובה: ^א ילן מחזקה לא ילפינן מסברא: ^א גבי דבר שנעשה מצותו אין מועלין בו אמרינן תרי מייעוטי כתיבי:

^[1] גרסא דל'י שמחוברת מנא אחד עדיין היא תמימה לית לן בה